

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Quickscan natuurwaarden

Fase 2 en 3

Gebiedsontwikkeling Roerdelta

Rapport quickscan natuurwaarden

Gebiedsontwikkeling Roerdelta Fase 2 en 3

Opdrachtgever	De Roerdelta Projectontwikkelingsmaatschappij B.V. Philitelaaan 73 5617 AM Eindhoven
Projectnummer Sweco	
Rapportnummer	51019554
Versienummer	24745.001
Status	D6
Datum	Definitief 5 juni 2024
Opsteller ¹	De heer L. Golterman, MSc
Kwaliteitscontrole	Mevrouw E. Schreurs, MSc

¹ Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handleiding omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechtgebende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	6
	4.1 Vogels	6
	4.2 Vleermuizen	10
	4.3 Overige zoogdieren	12
	4.4 Reptielen, amfibieën en vissen	14
	4.5 Ongewervelden	15
	4.6 Planten	17
	4.6 Specifieke zorgplicht	17
5	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	18
	5.1 Grote gele kwikstaart	18
	5.2 Huismus en gierzwaluw.....	18
	5.3 Algemene en categorie 4 broedvogels	19
	5.4 Vleermuizen	19
	5.5 Steenmarter, bever en otter	20
	5.6 Rugstreeppad	21
	5.6 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën.....	21
	5.7 Vlinders	21
	5.8 Planten	22
	5.9 Specifieke zorgplicht	22
6	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	23
	6.1 Natura 2000	23
	6.2 Natuurnetwerk Nederland	25
	6.3 Waterpartij en Kaderrichtlijn Water	26
7	HOUTOPSTANDEN	30
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	31

Bijlage 1	Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2	Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3	Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft vanuit de initiatiefnemers (Waterschap Limburg, gemeente Roermond en De Roerdelta Projectontwikkelingsmaatschappij BV) van de gebiedsontwikkeling Roerdelta fase 2 en 3 opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarden voor de Gebiedsontwikkeling Roerdelta, Fase 2 en 3.

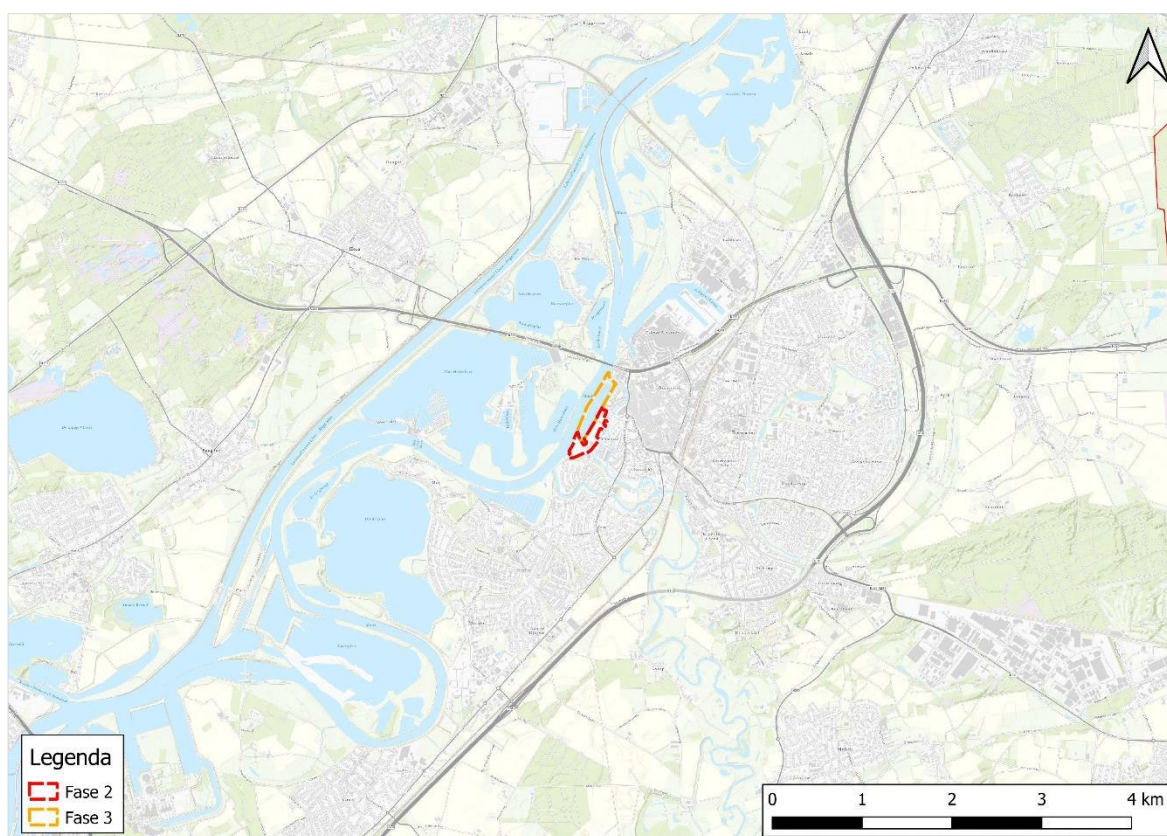
De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van woningen en appartementen, als ook het aanleggen van een dijk en inrichting van de haven. De quickscan natuurwaarden heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 18,5$ ha) betreft het havengebied van de Roerdelta. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft het havengebied van de Roerdelta. Initiatiefnemers zijn voornemens woningen en appartementen te realiseren, het aanleggen van een dijk en het opnieuw inrichten van de haven. Dit gebeurt in drie fasen. Fase 1 betreft het oostelijk deel buiten de onderzoekslocatie en is reeds gerealiseerd. De onderzoekslocatie beperkt zich tot fase 2 en 3. In fase 2 wordt het zuidoostelijk deel van het Roerdeltaterrein ontwikkeld. Deze locatie betreft voornamelijk terreinen van jachthavens, bestaande uit verharding en werkplaatsen voor boten, alsmede loodsen en havenkantoren. Net buiten de locatie zijn reeds woningen aanwezig. Deze blijven met de ingreep behouden. Loodsen en bomen worden eventueel verwijderd. Het meest zuidelijke deel (ofwel: Maaseiland) van fase 2 betreft braakliggend terrein, gebruikt voor de opslag van grond. Fase 3 omvat een landtong en het binnenwater van de haven. In het binnenwater zijn aanlegsteigers met boten aanwezig. Op de kop van de landtong zal een parkeerplaats worden gerealiseerd. Een deel van de Steelhaven zal gedempt worden.

De onderzoeklocatie is gelegen tussen de Roer en de Maas. Direct ten oosten van de onderzoeklocatie is de stadskern van Roermond gelegen.

In figuren 2.2 t/m 2.4 zijn luchtfoto's van de onderzoeklocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.2.6 t/m 2.16 geven een impressie van de onderzoeklocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek (14 maart 2024).

Figuur 2.2 Fase 2.

Figuur 2.3 Fase 3.

Figuur 2.4 Het Maaseiland en het te dempen deel van de Steelhaven.

Figuur 2.5 Braakliggend deel Maaseiland (Fase 2).

Figuur 2.6 Braakliggend deel Maaseiland (Fase 2).

Figuur 2.7 Deel van de te gedeeltelijk te dempen Steelhaven.

Figuur 2.8 Dijk in Fase 2.

Figuur 2.9 Verharding met opslag van boten in Fase 2.

Figuur 2.10 Grasveld met boomgaard buiten Fase 2.

Figuur 2.11 Een van de loodsen in Fase 2.

Figuur 2.12 Bomenrij in het midden van Fase 2.

Figuur 2.13 Bebouwing Fase 2.

Figuur 2.14 Landtong Fase 3.

Figuur 2.15 Landtong Fase 3.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 14 maart 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Limburg opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd, categorie 1 – 3 broedvogels)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens de NDFF de afgelopen 5 jaar de volgende categorie 1-3 broedvogels waargenomen: boerenzwaluw, boomvalk, bosuil, grote gele kwikstaart, gierzwaluw, havik, huismus, huiszwaluw, oehoe, ooievaar, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, steenuil, torenvalk en wespendif.

De boerenzwaluw komt met name tot broeden in boerenschuren, loodsen en dergelijke. Het nest van klei en leem wordt vaak op de randen en richels in veestallen gebouwd. De soort komt met name tot broeden in de nabijheid van vee. De huiszwaluw is tevens afhankelijk van menselijke bebouwing voor het maken van zijn nest. De soort metselt zijn nest tegen (witte) gevels. De gevels van bebouwing op de onderzoekslocatie bieden gele- genheid voor de soorten om nesten te maken. De gevels zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van (sporen van) nesten van boerenzwaluw en/of huiszwaluw. Deze zijn niet aangetroffen. De soorten leven samen in kolo- nies, waar groepen nesten vaak bij elkaar aangetroffen worden. Het niet aantreffen van een nest maakt verdere nesten aan de binnenzijde van enkele loodsen zeer onwaarschijnlijk. Nader onderzoek naar de soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

De boomvalk, havik, oehoe, wespendif, raaf, torenvalk en ransuil komen (onder andere) tot broeden in (hoge) bomen. De torenvalk maakt daarnaast gebruik van door de mens geplaatste nestkasten om in te broeden en de oehoe van richels van steengroeven of bergen. Het leefgebied van de soorten betreft zich tot het bos en half-open landschappen gelegen nabij een bosrijke omgeving. Op de onderzoekslocatie zijn enkele eksternesten aangetroffen. Hoewel de bovengenoemde soorten een dergelijk eksternest kunnen innemen, is deze kans minimaal. De onderzoekslocatie ligt namelijk in het stedelijk gebied van Roermond. Er is reeds teveel verstoring aanwezig voor de bovengenoemde roofvogels en de raaf om tot broeden te komen. Nader onderzoek naar deze nesten wordt niet noodzakelijk geacht.

De bosuil en steenuil zijn allen gebonden aan agrarisch gebied en (kleinschalige) cultuurlandschappen. De bosuil broedt in boomholten, dan wel in door de mens geplaatste nestkasten. De steenuil broedt in holten in bomen, door de mens geplaatste nestkasten of schuren. Het leefgebied van beide uilensoorten is van belang voor een

functionele nestplaats. Het leefgebied bestaat uit vaste rust- en winterverblijfplaatsen (veelal rondom de nestlocatie) en foerageergebied. Op de onderzoekslocatie is foerageergebied zoals agrarische velden of bossen niet aanwezig. De onderzoekslocatie is veelal verhard, bebouwd en onderhevig aan verstoring. Dit maakt de onderzoekslocatie niet geschikt als een essentieel leefgebied van de steenuil of de bosuil. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

De ooievaar en slechtvalk broeden op hoge locaties, bijvoorbeeld bovenop nestpalen, schoorstenen, hoge gebouwen of in hoogspanningsmasten. De ooievaar kiest deze locatie voor haar veiligheid, de slechtvalk jaagt vanaf hoogte op stedelijke prooivogels. Een dergelijke nestmogelijkheid is op de onderzoekslocatie niet aanwezig. In de buurt verblijvende ooievaars kunnen op de onderzoekslocatie foerageren, maar ook elders in de omgeving. Nader onderzoek naar de soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

De roek is een koloniebroeder, welke zijn (slordige) nesten in de toppen van hoge bomen maakt, vaak langs snelwegen, treinsporen of kanalen. De bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van roekennesten, welke niet zijn aangetroffen. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke nesten of indicaties van een roekenkolonie vrij eenvoudig aan te treffen. De onderzoekslocatie is geschikt als foerageergebied voor kraaiachtigen, echter zijn in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden voorhanden, onder andere in de vorm van akker- en weilanden. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van roek is niet aan de orde.

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen. Bij voorkeur zijn deze beken en rivieren snelstromend. De grote gele kwikstaart nestelt graag vlak bij stromend water in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in oevers. Aan de oever van het Maaseiland stroomt de Maas langs overhangende takken en beschutting. De grote gele kwikstaart komt in Limburg relatief veel voor ten opzichte van de rest van Nederland. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn nestlocaties bekend. Nader onderzoek is benodigd om een nestlocatie van de grote gele kwikstaart bij het Maaseiland vast te stellen, dan wel uit te sluiten (zie hoofdstuk 5).

De huismus broedt doorgaans onder nissen van daken, onder (overhangende) dakpannen en in andere geschikte openingen op en rondom het dak of in de gevel. Het functionele leefgebied van de huismus bestaat uit verschillende elementen die in een straal van 100 à 200 meter rondom het nest aanwezig dienen te zijn. Jaarrond groene hagen, gevelbegroeiing of grote struiken zijn essentieel om als dekking te functioneren voor uitvliegende jongen. Daarnaast voorzien zij in voedsel en functioneren als collectieve sociale- en winterverblijfplaats voor huismussen. Verschillende gebouwen op de onderzoekslocatie beschikken over geschikte broedmogelijkheden voor de huismus (zie figuur 4.1). In figuur 4.2 zijn deze gebouwen aangeduid. Om vast te stellen of de huismus inderdaad gebruik maakt van delen van de onderzoekslocatie die wel verloren gaan is nader onderzoek noodzakelijk (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.1 Bebouwing geschikt voor de huismus (en vleermuizen).

Figuur 4.2 Bebouwing in Fase 2 geschikt voor de huismus.

De gierzwaluw maakt gebruik van geschikte openingen op en rondom het dak of in de gevel. Doorgaans broedt de gierzwaluw onder nissen van daken en onder (overhangende) kant- en nokpannen. Gierzwaluwen hebben een vrije in- en uitvliegroute nodig met betrekking tot de nestlocatie met een minimale ruimte van drie meter diep en één meter breed. Eén gebouw beschikt over geschikte openingen tussen de kantpannen en nokpannen die kunnen dienen als nestlocatie (zie figuren 4.3 en 4.4). Om vast te stellen, dan wel uit te sluiten dat de gierzwaluw gebruik maakt van dit gebouw is nader onderzoek noodzakelijk (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.3 Bebouwing geschikt voor gierzwaluwen (en huismus en vleermuizen).

Figuur 4.4 Bebouwing in Fase 2 voor de gierzwaluw.

Categorie 4 broedvogels

In Limburg wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten, van de zogenaamde categorie 1 t/m 3 soorten, en categorie 4 nesten. Categorie 4 zijn de nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn echter dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt, moet bepaald worden of er voldoende functionaliteit behouden blijft. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen bekend van de volgende categorie 4 vogels: blauwe reiger, ijsvogel, oeverzwaluw, paapje, spotvogel, visdief, buizerd en sperwer.

De blauwe reiger broedt meestal in slordige kolonies in bomen, bij voorkeur op plekken waar roofdieren moeilijk bij komen, zoals eilandjes in een vijver of plas. De soort komt voor waar ondiep water voorhanden is dat in voldoende voedsel voorziet. Vanwege het (deels) ontbreken van een bladerdek, konden de bomen op de onderzoekslocatie goed gecontroleerd worden op de aanwezigheid van nesten van blauwe reiger. Een dergelijke kolonie is vrij gemakkelijk waar te nemen en is niet aangetroffen. De blauwe reiger kan op de onderzoekslocatie foerageren, maar ook elders in de omgeving. Bovendien blijft het meeste foerageergebied behouden. Hiermee kan gesteld worden dat bij de voorgenomen plannen, geen sprake zal zijn van een wezenlijke afname in functioneel leefgebied. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van blauwe reiger is niet aan de orde.

Deze buizerd en sperwer komen (onder andere) tot broeden in (hoge) bomen. Het leefgebied van de soorten kan zich betrekken tot het bos, maar ook in de buurt van de stad. Op de onderzoekslocatie zijn enkele ekster-nesten aangetroffen. Hoewel de bovengenoemde soorten een dergelijk eksternest kunnen innemen, is deze kans minimaal. Er is te veel verstoring van de havenwerkzaamheden en het stedelijke leven van Roermond. Tijdens het veldbezoek zijn er foeragerende buizerds gezien, hoog vliegend boven de onderzoekslocatie en daar buiten. Ze vertoonden echter geen baltsgedrag, desondanks het veldbezoek werd uitgevoerd in de baltsperiode. Er kan met zekerheid worden gesteld dat de buizerd en de sperwer niet broeden op de onderzoekslocatie. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van deze soorten is niet aan de orde.

De spotvogel broedt in halfopen landschappen, zowel agrarisch cultuurlandschap met veel struiken als natuurgebied en stedelijk gebied. De soort is enkel gedurende de voortplanting in ons land aanwezig. Hierbij worden open boerenlanden met erfbeplanting en singels geprefereerd boven bosgebieden. Dit habitat is op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de spotvogel is niet aan de orde.

De visdief is een echte koloniebroeder. De soort is de meest algemene stern van Nederland. De visdief is gebonden aan water waar de soort voornamelijk foerageert op juveniele vis. De soort komt tot broeden op eilanden in een waterrijke omgeving, waar de grondgebonden nesten vrij zijn van predatie. Nestmogelijkheden zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. De onderzoekslocatie is te predatiegevoelig voor deze soort. De soort komt sporadisch tot broeden op platte daken, echter zijn er in Limburg doorgaans nauwelijks broedgevallen. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de visdief is niet aan de orde.

Het paapje broedt voornamelijk in kruidenrijke, open graslanden. De soort bouwt het nest op de grond, zo goed mogelijk verborgen voor predatoren. Braakliggende terreinen kunnen dit habitat nabootsen. Het paapje zou tot broeden kunnen komen op het Maaseiland. In de omgeving is echter meer geschikt broedhabitat aanwezig. Het is wel zaak rekening te houden met actieve broedgevallen tijdens het broedseizoen (zie hoofdstuk 5).

De oeverzwaluw en de ijsvogel komen tot broeden langs kale oeverwanden. De ijsvogel foerageert vanaf laaghangende takken op vis. De oeverzwaluw foerageert voornamelijk op insecten die voorkomen in een waterrijke omgeving. Op de onderzoekslocatie zijn broedmogelijkheden aanwezig. In de omgeving is er echter ruim aanbod aan deze mogelijkheden, waardoor de onderzoekslocatie niet wordt gezien als essentieel voor de soorten. Wel is het zaak rekening te houden met broedgevallen in actieve nesten (zie hoofdstuk 5).

Overige broedvogels

De bebouwing en beplanting op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals winterkoning, roodborst en ekster. Ook grondbroeders zoals de grauwe gans zijn reeds broedend waargenomen in fase 3. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Het broedseizoen loopt voor veel vogels van maart tot juli, echter zijn er ook vogels die nog later of eerder in het jaar tot broeden kunnen komen. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, bosvleermuis en meervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen is onderscheid te maken tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf (die ook als individueel winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt.

De bebouwing en sommige bomen op de onderzoekslocatie zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege ruimte in de muren/daken en holtes in de bomen (zie figuren 4.5 en 4.6). In figuur 4.7 is de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen weergegeven. De geschiktheid van de bebouwing en bomen op de onderzoekslocatie per vleermuissoort is verder overzichtelijk in tabel 4.1. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van vleermuizen is niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar de genoemde verblijfsfuncties en vleermuissoorten is noodzakelijk (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.5 Geschikte ruimte voor vleermuizen onder boei-boord.

Figuur 4.6 Dode bomen met holtes geschikt voor vleermuizen.

Figuur 4.7 Functies voor vleermuizen op de onderzoekslocatie.

Tabel 4.1 Potentiële functies van de onderzoekslocatie voor vleermuissoorten.

Soort	Boom- en/of gebouwbe- wonend?	Zomerverblijf	Kraamverblijf	Paar/baltsverblijf	Massawinterverblijf
Gewone dwergvleermuis	Boom- en gebouwbewo- nend	x	x	x	
Ruige dwergvleermuis	Boom- en gebouwbewo- nend	x	x	x	
Kleine dwergvleermuis	Boom- en gebouwbewo- nend	x	x	x	
Laatvlieger	Gebouwbewonend	x	x	x	
Gewone grootoorvleer- muis	Boom- en gebouwbewo- nend	x	x	x	
Meervleermuis	Gebouwbewonend	x	x	x	
Rosse vleermuis	Boombewonend	x		x	

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden mogelijke vliegroutes op de onderzoekslocatie zoals weergegeven in figuur 4.7 verstoord. Nader onderzoek naar het functioneren van deze vliegroutes wordt noodzakelijk geacht. Direct ten oosten van de onderzoekslocatie (Voorstad Sint Jacob) is tevens een mogelijke vliegroute gesitueerd (zie figuur 4.7). Deze blijft echter behouden. Ook is er een vliegroute van meervleermuizen bekend langs de oever van de Maas (Haarsma, 2012). Deze raakt fase 3 van de voorgenomen ingreep. Bij deze (mogelijke) vliegroutes is het zaak rekening te houden met verlichting (hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: steenmarter, das, bever en otter.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Deze soort komt in de omgeving veelvuldig voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. De onderzoekslocatie beschikt in fase 2 ruim over geschikt leefgebied voor de steenmarter. Zowel foerageergebied, migratieroutes en mogelijke verblijfplaatsen zijn aanwezig (zie figuren 4.8 en 4.9). Nader onderzoek naar de steenmarter wordt noodzakelijk geacht.

Figuur 4.8 Geschikt schuurtje voor de steenmarter.

Figuur 4.9 Geschikt foerageergebied voor de steenmarter.

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. Dassen leven in clans die gebruik maken van een uitgebreid netwerk van een hoofdburcht, bijburchten en vluchtpijpen. Rondom deze verblijfplaatsen moet voldoende geschikt foerageergebied in de vorm van korte vegetatie aanwezig zijn. De onderzoekslocatie is gelegen in de stedelijke kern van Roermond. Het voorkomen van een dassenclan is hier allerm minst waarschijnlijk. Verder zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van das aangetroffen, bijvoorbeeld in de vorm van neusputjes, wissels, burchten of prenten. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

De bever en de otter zijn watergebonden soorten. De bever maakt gebruik van aanwezige houtvegetatie om burchten en dammen te bouwen en kan daarmee de leefomgeving zelf veranderen. De soort is vooral 's nachts actief en zoekt dan naar houtgewassen of kruiden om zich te voeden. Het territorium is afhankelijk van het aanwezige voedsel. Hoe minder divers, hoe groter het territorium. Overdag slaapt de bever in zijn burcht, of in hopen of legers. De otter leeft in bedekte oeverzones van stromende wateren. Net als de bever is de otter vooral 's nachts actief. Dan jaagt de otter op vis (stapelvoedsel), maar ook op amfibieën, zoogdieren en ongewervelden. Verblijfplaatsen van de otter bevinden zich in hopen in oevers vrij van overstroming. Het Maaseiland is gelegen aan rivier de Maas. De bever en de otter komen voor in en rondom deze rivier en kunnen het Maaseiland gebruiken als foerageergebied en om te rusten. Op het Maaseiland zijn verschillende wissels vanaf de oeverrand waargenomen (zie figuur 4.10). Ook zijn er vraatsporen gevonden van de bever. Om erachter te komen of het Maaseiland deel uitmaakt van het essentiële leefgebied van de bever en de otter is nader onderzoek noodzakelijk (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.10 Wissel vanaf de overkant op het Maaseiland.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daar- bij om algemene soorten als egels, konijnen, muizen en kleine marterachtigen. Het is van belang rekening te houden met de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

4.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen streng beschermde reptielen waargenomen. Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kamsalamander, Alpenwatersalamander en rugstreeppad.

De rugstreeppad is een typische pioniersoort. De rugstreeppad is van origine een duinsoort wordt aange- trokken tot terreinen met kale grond of korte vege- tatie. De rugstreeppad is afhankelijk van tijdelijke poelen of plassen die losstaan van ander water. Hierin legt de pad eisnoeren op een veilige locatie, vrij van predatiegevaar door vissen. 's Winters graaft de soort zich in grondwallen of vergraafbare bodem. Het Maaseiland is geschikt als leefgebied voor de rug- streeppad. Er is tijdelijk water aanwezig geschikt voor eiafzet (zie figuur 2.11). Ook is er braakliggende grond en vergaafbare bodem aanwezig. Het is niet uitgesloten dat de soort voorkomt op de onderzoeks- locatie en nader onderzoek is noodzakelijk (zie hoofdstuk 5).

De kamsalamander en Alpenwatersalamander hebben tevens een voorkeur voor visvrije wateren. In tegenstel- ling tot de padden en kikkers gebruiken de salamanders het water ook als leefgebied. Het water op het Maasei- land is vanwege de zeer beperkte omvang niet geschikt voor deze soorten om in te overleven. De salamanders komen niet voor in de grote rivieren zoals de Maas en de Roer. Waarnemingen van salamanders in de omgeving van de onderzoekslocatie komen vanuit vijvers in de stad. Nader onderzoek naar salamanders wordt niet nood- zakelijk geacht.

Voor de te verwachten algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad geldt op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Omgevingswet, waardoor een ontheffing bij

verstoring niet noodzakelijk is. Echter is het wel zaak om aandacht te schenken aan de zorgplicht (zie hoofdstuk 5).

Vissen

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: elrits en gestippelde alver.

De elrits en de gestippelde alver zijn beide stroomminnende soorten die schaars voorkomen in Nederland. De elrits komt voor in beken en rivieren, de verspreiding van de gestippelde alver beperkt zich enkel tot kleinere wateren. Beide soorten zijn waargenomen in een vispassage van de roer (zie figuren 4.12 en 4.13). Vanuit de Roer kunnen de soorten de Maas betreden, al zal dit enkel gelden voor de elrits. Een deel van het water in de Steelhaven wordt gedempt. Dit deel zal echter geen onderdeel uitmaken van een mogelijke trekroute van beide soorten. Verblijfplaatsen van deze soorten zijn in dit deel van het te dempen water niet te verwachten, aangezien het te dempen deel bestaat uit menselijk gecreëerde, recht aflopende oevers. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

Figuur 4.12 Voorkomen elrits.

Figuur 4.13 Voorkomen gestippelde alver.

Het dempen van de watergang heeft een mogelijke invloed op algemeen voorkomende vissoorten. Het te dempen deel is onderdeel van het KRW water de Zandmaas (IenW, 2023). In hoofdstuk 7.3 wordt daarom een KRW-toetsing uitgevoerd. Hierin zal ook het effect op algemeen voorkomende vissoorten behandeld worden.

4.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit NDFF de volgende soorten waargenomen: beekrombout en bosbeekjuffer. Zoals de naam van beide soorten betaamt komen ze voor langs beken. De beken dienen van goede waterkwaliteit te zijn, zuurstofrijk en voldoende stroming. De

soorten komen voor in het Roerdal. De Maas en de onderzoekslocatie daarbij horen biedt echter geen verblijfplaatsen voor de soorten door het gebrek aan traag stromende plekken zand/slibafzettingen of boomwortels.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF waarnemingen bekend van grote vos, teunisbloempijlstaart, iepenpage, kleine ijsvogelvlinder en grote weerschijnvlinder.

De teunisbloempijlstaart heeft open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen als habitat. De waardplanten van de soort zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. Tijdens het veldbezoek is gelet op waardplanten van teunisbloempijlstaart. Op het Maaseiland zijn veelvuldig teunisbloemen aangetroffen (zie figuur 4.14). Een nader onderzoek naar de teunisbloempijlstaart zal moeten uitwijzen of de soorten voortkomt op de onderzoekslocatie (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.14 Teunisbloem op het Maaseiland.

De iepenpage komt veelvuldig voor aan de oever van de Zuidplas en Plas Hatenoer op twee kilometer van de onderzoekslocatie. De waardplant van de iepenpage is zoals verwacht de iep. Iepen in bossen, bosranden, parken en grotere tuinen kunnen geschikt zijn als waardplant voor de vlindersoort. Ook de grote vos kan iepen gebruiken als waardplant. Om te onderzoeken of er geschikte iepen voor de iepenpage en grote vos aanwezig zijn op de onderzoekslocatie wordt geadviseerd een veldbezoek uit te voeren om de iepen in kaart te brengen (zie hoofdstuk 5).

De kleine ijsvogelvlinder komt vooral voor in vochtige bossen, waar verschillende soorten kamperfoelie worden gebruikt als waardplant. De grote weerschijnvlinder komt eveneens voor in vochtige bossen, maar kan ook voorkomen langs beken. Vooral de boswilg wordt gebruikt als waardplant. Het habitat van deze soorten is niet aanwezig op de onderzoekslocatie. Nader onderzoek is niet benodigd.

Overige soorten

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF waarnemingen bekend van de vermiljoenkever. De vermiljoenkever is pas een korte tijd in Nederland. In 2012 werd de soort aangetroffen. Het biotoop van de vermiljoenkever betreft vochtig bos waar er wordt verbleven onder de schors van dode bomen. Dit biotoop is niet te vinden op de onderzoekslocatie, maar ver ten zuiden van de haven. Nader onderzoek naar deze keversoort wordt niet noodzakelijk geacht.

4.6 Planten

De onderzoekslocatie bestaat in Fase 2 voornamelijk uit verharding. Er is ook Engels raaigras aanwezig en begroeiing op dijken. Ook staan er meerdere bomen op het terrein. Het Maaseiland is verruigd met begroeiing van gras, kruiden, struiken en bomen. Fase 3 bestaat uit kort gemaaid gras met begroeiing aan de oever. Volgens de verspreidingsatlas van de NDFF komen de volgende beschermde plantensoorten voor in een straal van 3 kilometer rondom de onderzoekslocatie: groot spiegelklokje en pijlscheefkelk. De pijlscheefkelk groeit voornamelijk langs oude stadsmuren. De bebouwing op de onderzoekslocatie is te nieuw en veelal van materiaal dat niet geschikt is als groeiplaats voor de soort.

Het groot spiegelklokje groeit op open, zonnige, stikstofarme, matig voedselrijke bodems. Daar kan de plant voorkomen in rivierdalen. De bodem van het Maaseiland is naar vermoeden stikstofrijk door vrachtverkeer van de Maas en het stadsleven in Roermond. De stikstofrijkheid uit zich in de vele brandnetels en bramen die op het Maaseiland te vinden zijn. Toch kan er niet uitgesloten worden dat er groeiplaatsen van het groot spiegelklokje aanwezig zijn. Geadviseerd wordt een inventarisatie te doen van het voorkomen van de plant in de bloeiperiode (juni tot augustus).

4.7 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Een Rode lijst is een overzicht van levende soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken. De dier- en plantensoorten zijn onderverdeeld in categorieën. Naast vogels zijn er ook lijsten voor bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, sprinkhanen, krekels, korstmossen, land- en zoetwaterweekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen en zoogdieren. Op 2 april 2024 is er overleg geweest met de gemeente Roermond over de Rode Lijst. Vanuit de gemeente Roermond zijn er nog geen specifieke maatregelen om de Rode Lijst in acht te nemen. Wel is het te allen tijde van belang rekening te houden met de zorgplicht.

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart is beschermd volgens de Vogelrichtlijn en opgenomen in artikel 11.37 (Bal) van de Omgevingswet. Volgens artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (bal) is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen. Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van de grote gele kwikstaart aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Om vast te stellen of er broedgevallen van de grote gele kwikstaart op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

Het broedseizoen van de grote gele kwikstraat loopt van maart tot eind juni. In deze periode dient met twee bezoeken te worden vastgesteld, dan wel uitgesloten of de grote gele kwikstaart broedt op de onderzoekslocatie. Overdag dient het geschikte biotoop te worden gemonitord, waarbij gelet moet worden op zang, baltsvluchten en het aanleveren van nestmateriaal of voedsel. Deze inventarisatiemethode is conform de telrichtlijnen van SOVON.

5.2 Huismus en gierzwaluw

De nesten van de gierzwaluw en huismus zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (bal) is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Om vast te stellen of er broedgevallen van de huismus op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

Voor de huismus valt het broedseizoen tussen april en juni. Deze periode betreft een richtlijn voor het uitvoeren van nader onderzoek, waar in beperkte mate binnen het inventarisatieprotocol van kan worden afgeweken. Voor het nader onderzoek naar de huismus dienen twee gerichte veldbezoeken plaats te vinden in de periode 1

april tot en met 15 mei, of vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot 20 juni (Kennisdokument 'huismus' van BIJ12).

Voor de gierzwaluw valt de optimale inventarisatieperiode tussen 1 juni en 15 juli. Deze perioden betreffen richtlijnen voor het uitvoeren van nader onderzoek, waar in beperkte mate binnen het inventarisatieprotocol van kan worden afgeweken (15 mei tot 15 juli). Voor de gierzwaluw dienen drie gerichte veldbezoeken plaats te vinden in de periode 1 juni tot 15 juli, waarvan minimaal één inventarisatieronde tussen 20 juni en 7 juli dient plaats te vinden (Kennisdokument 'gierzwaluw' van BIJ12).

5.3 Algemene en categorie 4 broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten en het paapje, de ijsvogel en de oeverzwaluw die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien er buiten het broedseizoen gewerkt wordt, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien er toch binnen het broedseizoen gewerkt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om de werkzaamheden uit te voeren zonder daarbij broedvogels te verstoren. Broedvogelinspecties kunnen onderdeel worden van een ecologisch werkprotocol. In zo'n op maat gemaakt protocol kan worden omschreven hoe de inspecties uit worden gevoerd. Ook kunnen er maatregelen in worden opgenomen om broedgevallen van de oeverzwaluw tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

5.4 Vleermuizen

Sommige (delen van) gebouwen op de onderzoekslocatie zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (zie figuur 4.5). De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal nader onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Omgevingswet aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Een dergelijk nader onderzoek dient

te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Omgevingswet naar verwachting niet te vermijden en is daarom een vergunningsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd via het Omgevingsloket, middels een omgevingsvergunning.

Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de mogelijke vliegroutes buiten de onderzoekslocatie behouden kunnen worden en zal schade aan individuen worden voorkomen. Deze maatregelen betreffen het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig (1700 – 2200K) met omlaag staande armaturen. Op deze manier wordt strooisellicht en hiermee verstoring van deze lichtgevoelige soortgroep voorkomen. Ook wordt er geadviseerd geen gebruik te maken van bouwverlichting bij werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst. Hierdoor zal de functionaliteit van het gebied behouden blijven tijdens en na de voorgenomen ingrepen. Als deze maatregelen niet mogelijk zijn dient er alsnog een nader onderzoek naar mogelijke vliegroutes op de onderzoekslocatie uitgevoerd te worden.

5.5 Steenmarter, bever en otter

De bever en de otter zijn beschermde inheemse diersoorten en tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang, die strikt moeten worden beschermd. De bever wordt ook benoemd in Bijlage II van de Conventie van Bern.

De voortplantingsplaats van de bever is de burcht waarin de soort zijn jongen ter wereld brengt en waar de jongen groot gebracht worden. Bij de otter wordt dit een nest genoemd. In de context van de Omgevingswet moet onder de voortplantingsplaats en rustplaats ook de functionele leefomgeving van die plekken worden begrepen, voor zover het functioneren van die plekken als zodanig daarvan afhankelijk is. Alle activiteiten die het voortplantingssucces negatief beïnvloeden of teniet doen leiden tot een overtreding van artikel 11.46, eerste lid, (Bal).

Overtreding van dit artikel is aan de orde wanneer de voortplantingsplaats negatief beïnvloed wordt, maar ook wanneer het gebied waarin de voortplantingsplaats van de bever of otter is aangetroffen vernietigd of aangetast wordt of wanneer de kwaliteit daarvan voor de bever of otter zodanig verslechtert, waardoor de voortplantingsplaats niet meer zijn functie van voortplantingsplaats of vaste rust- of voortplantingsplaats kan vervullen (BIJ12, 2017). Indirecte aantasting van leefgebied kan aan de orde zijn als de bevers of otters het gebied vermijden als gevolg van verstoring.

Nader onderzoek naar geschikt leefgebied op het Maaseiland kan worden uitgevoerd middels cameravalonderzoek. De frequentie en het gedrag wat de camera's vastleggen kunnen toonaangevend zijn voor de functie van het Maaseiland voor de otter of de bever.

De steenmarter valt onder het beschermingsregime andere soorten, als bedoel in artikel 11.54, eerste lid, onder a (Bal) van de Omgevingswet. In de provincie Limburg geniet de steenmarter een beschermde status vanaf maart tot half augustus. Uit deze status ontleent de soort een beschermde verblijfplaats en bescherming van essentieel leefgebied. Om te ondervinden of de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van dit leefgebied, zal nader onderzoek uitgevoerd moeten worden. Nader onderzoek wordt uitgevoerd met gebruik van cameravallen.

5.6 Rugstreepad

De rugstreepad is een Habitatrichtlijnsoort en beschermd onder 11.46, eerste lid, (Bal) van de Omgevingswet. Het wegnemen van een voortplantingslocatie, maar ook het verstoren van een individu leidt tot een overtreding van een verbodsbepaling. Nader onderzoek naar voortplantingsgebieden van de soort moet uitwijzen of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden. Nader onderzoek naar de rugstreepad wordt uitgevoerd middels drie veldbezoeken in de periode april tot juli. Twee veldbezoeken dienen uitgevoerd te worden tussen 1 april en 15 mei, met een derde en laatste bezoek in de periode juni/juli. Tijdens de veldbezoeken wordt gezocht naar individuen en wordt met afspiegelapparatuur koorgeluid nagebootst om een reactie te ontlokken. Deze onderzoeksmethode is conform het kennisdocument rugstreepad (BIJ12, 2017).

5.7 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van Artikel 11.54, bal in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

5.8 Vlinders

De teunisbloempijlstaart is een Habitatrichtlijnsoort en beschermd onder Artikel 11.46, lid 1, onder a en e (Bal) van de Omgevingswet. De teunisbloempijlstaart is vliegend actief in mei-juni, als rups in juni-september. Drie controles dienen uitgevoerd te worden naar verblijvende rupsen op teunisbloemen in de periode juli tot half augustus (Vlinderstichting, 2023).

In het late voorjaar (vanaf mei) kan een controle plaatsvinden naar geschikte waardplanten voor de grote vos en de iepenpage. Mochten geschikte waardplanten aanwezig zijn dient het onderzoek uitgebreid te worden naar een onderzoek naar één of beide soorten.

5.9 Planten

Het groot spiegelklokje geniet bescherming van artikel 11.54, eerste lid, onder a (Bal) van de Omgevingswet. In het nader onderzoek wordt tijdens de bloeiperiode van de soort (juni – augustus) gezocht naar bloeiende planten. Dit veldbezoek kan worden uitgevoerd in combinatie met het onderzoek naar waardplanten van beschermde vlindersoorten.

5.10 Specifieke zorgplicht

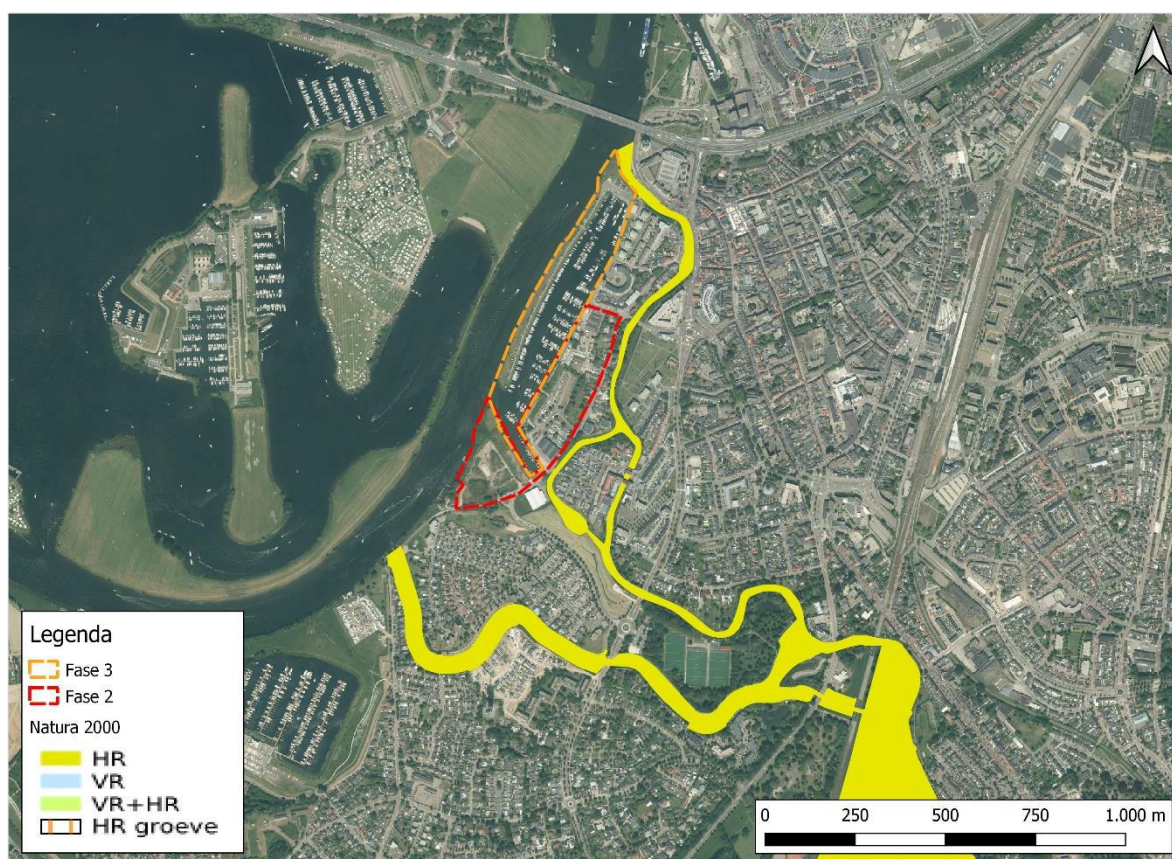
Voor de specifieke zorgplicht soorten geldt dat negatieve gevolgen voor belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats van deze soorten dienen te worden voorkomen. Er dienen passende preventieve maatregelen te worden getroffen, welke moeten worden gemonitord op effectiviteit én er moeten passende herstelmaatregelen worden getroffen.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervoltraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is gelegen aan een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, het Roerdal, bevindt zich direct ten oosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

Effecten

De onderzoekslocatie ligt binnen de invloedssfeer van het Natura 2000-gebied Roerdal. Indien er een effect te verwachten valt dan zal dit een extern effect zijn. Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante

gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied.

Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "voortoets". Uit het onderzoek zal moeten blijken welke van de onderstaande situaties aan de orde is:

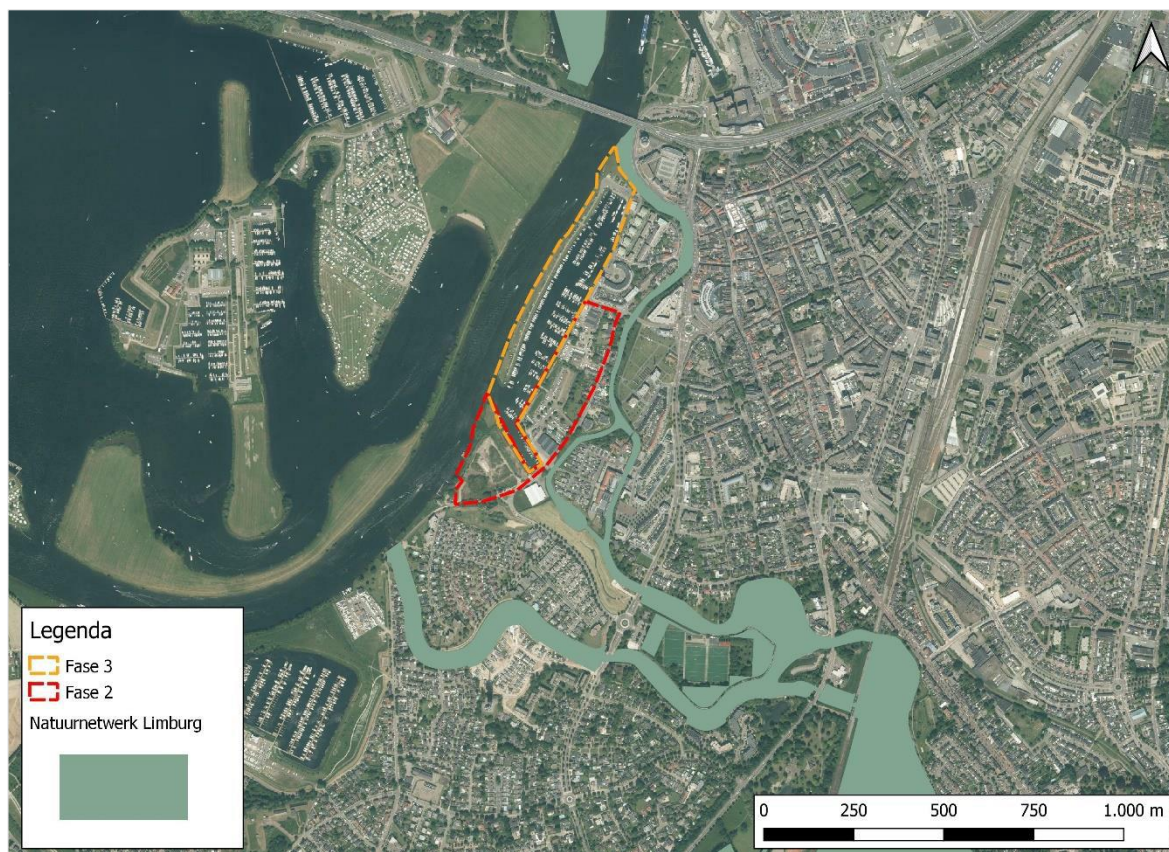
- Er is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat de activiteit geen Natura 2000-activiteit (Artikel 5.1, lid 1).
- Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat de activiteit een Natura 2000-activiteit (Artikel 5.1, lid 1) is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (Artikel. 16.53).

Effecten mogelijke stikstofdepositie

Tevens dient er onderzocht te worden of de voorgenomen ingreep een verhoogde stikstofdepositie kan veroorzaken die negatieve effecten kan hebben op de omliggende stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Dit kan in eerste instantie middels een AERIUS-berekening.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich direct ten oosten van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

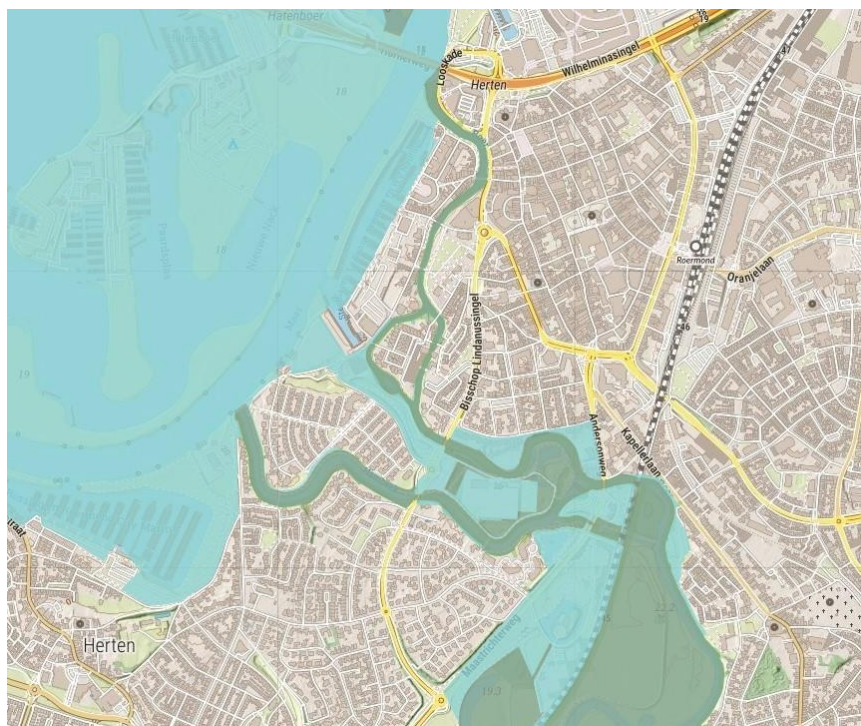
Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is gelegen naast een onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Limburg niet worden aangetast, mits aan maatregelen wordt voldaan. Voorwaarden uit de Voortoets Natura 2000 zullen afdoende zijn om de waarden van het NNN in stand te houden. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk wordt niet noodzakelijk geacht.

Groenblauwe mantel

Deel van de onderzoekslocatie maakt deel uit van de Groenblauwe mantel zoals deze is gedefinieerd in artikel 7.5 van de Omgevingsverordening Limburg. In figuur 6.3 is de groenblauwe mantel weergegeven ten opzichten van de onderzoekslocatie.

Door overlap van de onderzoekslocatie en de groenblauwe mantel wordt nader onderzoek naar de effecten en mogelijke compensatie van de groenblauwe mantel noodzakelijk geacht.

Figuur 6.3 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichten van de Groenblauwe mantel en NNN (Groenblauwe mantel in lichtblauwe gemarkeerd).

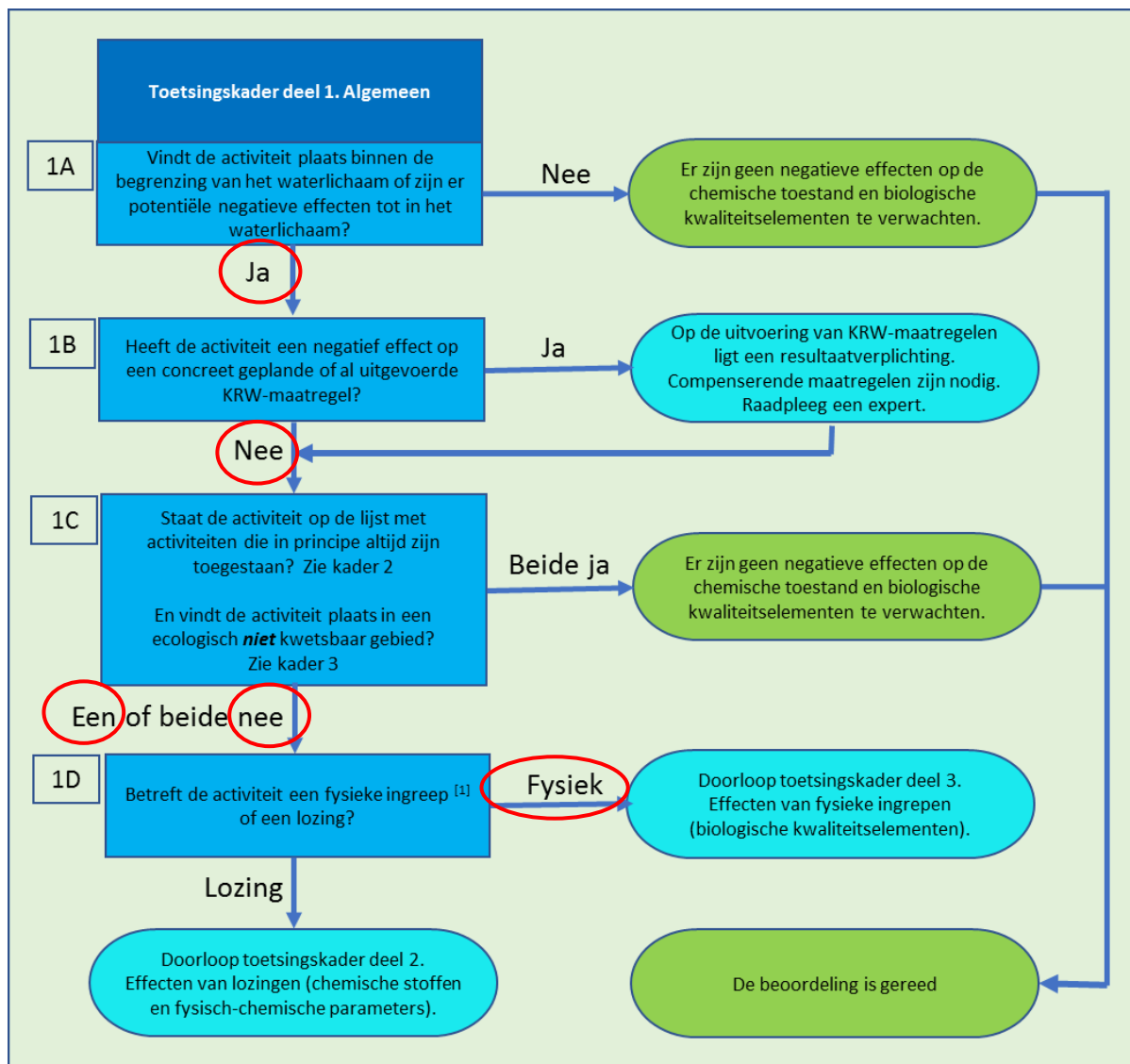
6.4 Waterpartij en Kaderrichtlijn Water

De te dempen waterpartij op de onderzoekslocatie betreft een oppervlakte van ongeveer 2.860 m² met enkele meters diepte. Deze inham grenst aan een Rijkswater, de Zandmaas. Alle Rijkswateren in Nederland zijn overeenkomstig de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) aangewezen als oppervlaktewaterlichaam. De verandering in een Rijkswater moet volgens de KRW worden getoetst aan de hand van twee maatstaven: ecologische waarde en waterkwaliteit.

BPRW-toets

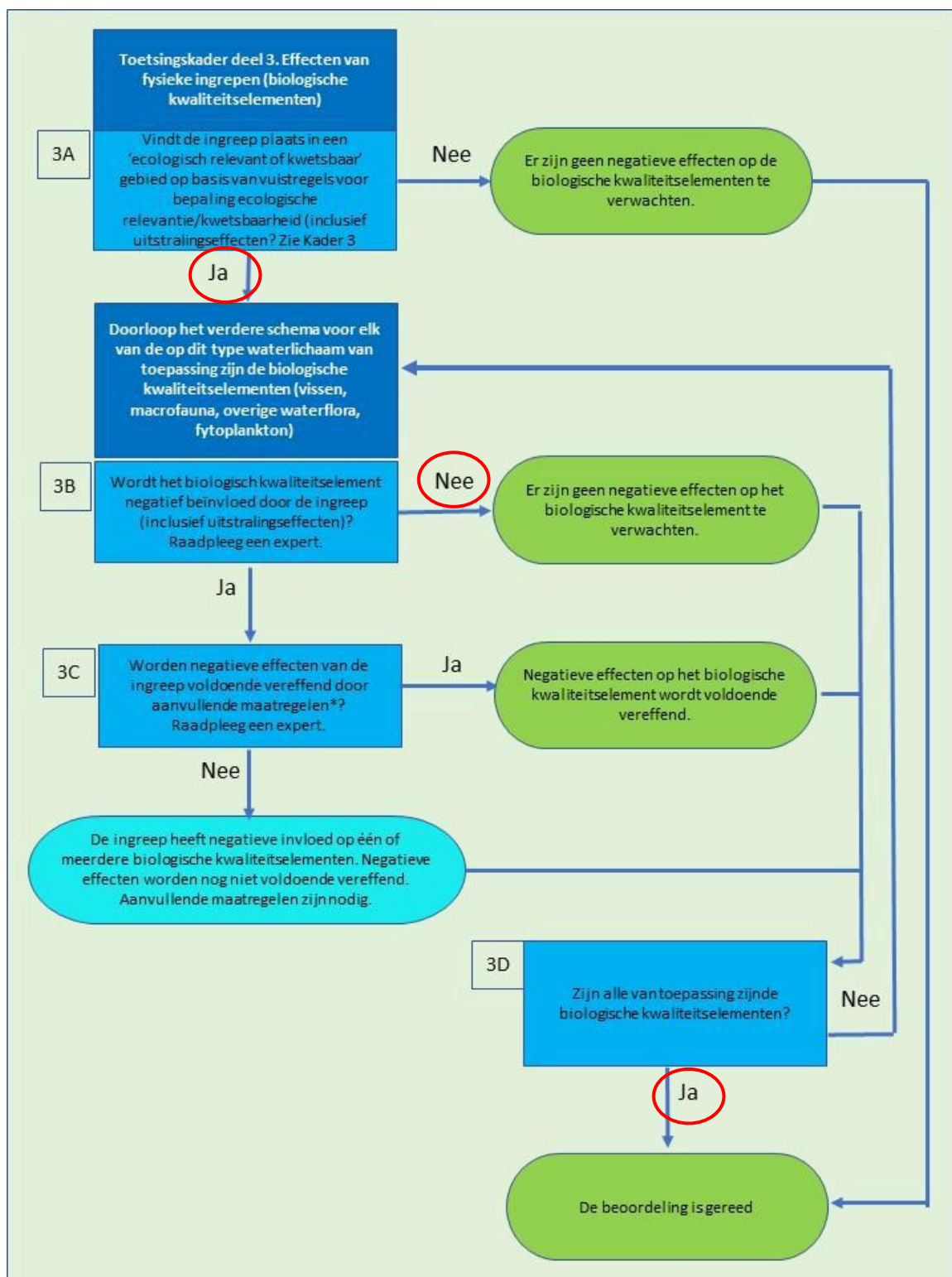
Om de richtlijnen van de KRW tegenover de inham te beoordelen is een BPRW-toets uitgevoerd. Hierbij betreft de hoofdvraag: *'Kunnen de KRW-doelstellingen waarop de activiteit mogelijk effecten heeft nog behaald worden als de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt?'.* De BPRW-toets wordt uitgevoerd door (maximaal) drie stroomschema's te doorlopen. Hierbij kan uitkomen dat (1) de activiteiten kunnen doorgaan zonder maatregelen, (2) er maatregelen genomen moeten worden tijdens de activiteiten of (3) de activiteit niet door kan gaan.

Bij het doorlopen van stroomschema 1 is de volgende uitkomst gekomen:

Een toelichting op 1B: Volgens de doelstellingen van de KRW komen geen maatregelen of te behalen doelen in het geding of worden gefrustreerd door de ingreep. Deze maatregelen worden genoemd in het factsheet Zandmaas (bron: <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl>). Er zijn drie maatregelen die zijn beschouwd, maar niet uitvoerbaar. De ingreep heeft geen effect op de uitvoerbaarheid.

Een toelichting op 1C: De ingreep vindt niet plaats in ecologisch kwetsbaar gebied. Er is geen beschermd gebied aangegeven in de factsheet Zandmaas. In Kader 2 (vergunningsvrije activiteiten) van de Handreiking Toetsingskader Waterkwaliteit staat onder lid I: "Andere activiteiten die vanwege de aard, beperkte omvang of korte duur naar het oordeel van de beheerder geen nadelige invloed hebben op het waterstaatkundige beheer." De aard van de ingreep is vergeleken met de omvang van de Zandmaas erg klein. Toch is vanwege het ontbreken van concrete, meetbare maatstaven de keuze gemaakt om stroomschema 3 ook te doorlopen (zie volgende pagina). Stroomschema 3:

Toelichting op 3B: het gedeeltelijk te dempen water is in principe onderhevig aan toetsing volgens kader 3. Het te dempen water past onder de volgende omschrijving behorend bij Kanalen en/of havengebieden: “Wanneer door een ingreep een verandering optreedt van het type oever, bijvoorbeeld wanneer een stortstenen oever wordt vervangen door een kade, of als de ingreep invloed heeft op aangelegde KRW maatregelen of ondiepe gebieden. Nieuwe activiteiten met alleen effecten in.” (bron: Handreiking toetsing waterkwaliteit). Het gebied betreft echter een verstoord en zwaar bewerkt deel van de haven. Het gebied bezit geen essentieel leefgebied voor beschermde vissoorten. Het gebied kan hooguit worden gebruikt als rustmogelijkheid voor algemene vissoorten of als foerageergebied voor roofvis zoals snoek. De gehele Roerhaven betreft langzaam stromend of stilstaand water. De alternatieven in de omgeving zijn voldoende om het gebied te compenseren. Verdere vervolgstappen worden zo niet noodzakelijk geacht.

Waterkwaliteit

Door het systematisch doorlopen van de schema's wordt de waterkwaliteit niet behandeld. De ingreep zal echter geen invloed hebben op de chemische compositie van de Zandmaas door de omvang van de ingreep. De hoeveelheid water in de inham is vergeleken met de rivier verwaarloosbaar. Hierdoor zullen chemische verhoudingen niet in het geding komen.

Conclusie

De uit te voeren gedeeltelijke demping van de inham bij de Zandmaas zal niet in strijd zijn met de doelen voor de KRW. Dit komt voornamelijk door de omvang van de ingreep, die relatief klein is vergeleken met de rivier. Dit is bepaald door het uitvoeren van een BPRW-toets en door te kijken naar doelstellingen en maatregelen voor de Zandmaas. De ecologische waarden en de waterkwaliteit van het Rijkswater de Zandmaas komen niet in het geding.

Ten aanzien van algemene vissoorten wordt wel degelijk geadviseerd het water te dempen in één richting (richting de Maas) om soorten voldoende tijd en ruimte te geven om te ontsnappen. Mocht dit niet mogelijk zijn kunnen algemene soorten worden weggevangen middels elektrovisserij en verderop uitgezet. Dergelijke maatregelen kunnen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf in Artikel 11.111 (Bal). De houtopstand op de onderzoekslocatie is gelegen binnen de bij besluit van gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor deze houtopstand geldt daarom geen meldingsplicht en herplantplicht.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft vanuit de initiatiefnemers (Waterschap Limburg, gemeente Roermond en De Roerdelta Projectontwikkelingsmaatschappij BV) van de gebiedsontwikkeling Roerdelta fase 2 en 3 opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarden voor de Gebiedsontwikkeling Roerdelta, Fase 2 en 3..

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling van woningen en appartementen, als ook het aanleggen van een dijk en inrichting van de haven. De quickscan natuurwaarden heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen, of broedvogelinspectie voorafgaand aan werkzaamheden
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek huismus, gierzwaluw en grote gele kwikstaart
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek vleermuizen
	foerageergebied	ja	mogelijk	nee	nee	rekening houden met verlichting (of aanvullend onderzoek)
	vliegroutes	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene grondgebonden zoogdieren, nader onderzoek bever, otter en steenmarter
Amfibieën		ja	mogelijk	ja	mogelijk	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene amfibieën, nader onderzoek rugstreeppad
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	nee	nee	nee	aandacht voor de zorgplicht ten aanzien van algemene vissoorten

Soortgroep	Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Libellen en vlinders	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek teunisbloempijlstaart en waardplanten iepenpage en grote vos
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek groot spiegelsklokje
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	0 km	mogelijk	ja	mogelijk	Voortoets Natura-2000, AERIUS-berekening
Natuurnetwerk Nederland	0 km	mogelijk	ja	mogelijk	Nader onderzoek naar de Groenblauwe mantel
Kaderrichtlijn Water	ja	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Soortenbescherming

De grote gele kwikstaart is beschermd volgens de Vogelrichtlijn en opgenomen in artikel 11.37 (Bal) van de Omgevingswet. Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van de grote gele kwikstaart aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Om vast te stellen of er broedgevallen van de grote gele kwikstaart op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

De nesten van de gierzwaluw en huismus zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Om vast te stellen of er broedgevallen van de huismus op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

Voor de algemene broedvogelsoorten en het paapje, de ijsvogel en de oeverzwaluw die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien er buiten het broedseizoen gewerkt wordt, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. Indien er toch binnen het broedseizoen gewerkt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn.

Sommige (delen van) gebouwen op de onderzoekslocatie zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval. Alle vleermuissoorten

zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal nader onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Omgevingswet aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de mogelijke vliegroutes buiten de onderzoekslocatie behouden kunnen worden en zal schade aan individuen worden voorkomen. Deze maatregelen betreffen het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie.

De bever en de otter zijn beschermde inheemse diersoorten en tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang, die strikt moeten worden beschermd. De bever wordt ook benoemd in Bijlage II van de Conventie van Bern. Nader onderzoek naar geschikt leefgebied op het Maaseiland kan worden uitgevoerd middels cameravalonderzoek. De frequentie en het gedrag wat de camera's vastleggen kunnen toonaangevend zijn voor de functie van het Maaseiland voor de otter of de bever.

De steenmarter valt onder het beschermingsregime andere soorten, als bedoel in artikel 11.54, eerste lid, onder a (Bal) van de Omgevingswet. In de provincie Limburg geniet de steenmarter een beschermde status vanaf maart tot half augustus. Uit deze status ontleent de soort een beschermde verblijfplaats en bescherming van essentieel leefgebied. Om te ondervinden of de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van dit leefgebied, zal nader onderzoek uitgevoerd moeten worden. Nader onderzoek wordt uitgevoerd met gebruik van cameravallen.

De rugstreeppad is een Habitatrichtlijnsoort en beschermd onder 11.46, eerste lid, (Bal) van de Omgevingswet. Het wegnemen van een voortplantingslocatie, maar ook het verstoren van een individu leidt tot een overtreding van een verbodsbepaling. Nader onderzoek naar voortplantingsgebieden van de soort moet uitwijzen of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden. Nader onderzoek naar de rugstreeppad wordt uitgevoerd middels drie veldbezoeken in de periode april tot juli.

Voor de te verwachten algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van werkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en hollen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van Artikel 11.54, bal in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

De teunisbloempijlstaart is een Habitatrichtlijnsoort en beschermd onder Artikel 11.46, lid 1, onder a en e (Bal) van de Omgevingswet. De teunisbloempijlstaart is vliegend actief in mei-juni, als rups in juni-september. Twee controles dienen uitgevoerd te worden naar verblijvende rupsen op teunisbloemen in de periode juni tot september. In het late voorjaar (vanaf mei) kan een controle plaatsvinden naar geschikte waardplanten voor de

grote vos en de iepenpage. Mochten geschikte waardplanten aanwezig zijn dient het onderzoek uitgebreid te worden naar een onderzoek naar één of beide soorten.

Het groot spiegelklokje geniet bescherming van artikel 11.54, eerste lid, onder a (Bal) van de Omgevingswet. In het nader onderzoek wordt tijdens de bloeiperiode van de soort (juni – augustus) gezocht naar bloeiende planten. Dit veldbezoek kan worden uitgevoerd in combinatie met het onderzoek naar waardplanten van beschermde vlindersoorten.

Gebiedsbescherming

De onderzoekslocatie ligt binnen de invloedssfeer van het Natura 2000-gebied Roerdal. Indien er een effect te verwachten valt dan zal dit een extern effect zijn. Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied. Deze gevolgen worden onderzocht middels een voortoets.

Tevens dient er onderzocht te worden of de voorgenomen ingreep een verhoogde stikstofdepositie kan veroorzaken die negatieve effecten kan hebben op de omliggende stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Dit kan in eerste instantie middels een AERIUS-berekening.

Verder ligt de onderzoekslocatie binnen de grenzen van de Groenblauwe mantel. Hierdoor is een nader onderzoek ten behoeven van de Groenblauwe mantel noodzakelijk. Dit nader onderzoek zal moeten uitwijzen of er effecten op dit gebied optreden en of er mogelijk verplichte, fysieke dan wel financiële, compensatie noodzakelijk is.

De uit te voeren gedeeltelijke demping van de inham bij de Zandmaas zal niet in strijd zijn met de doelen voor de KRW. Dit komt voornamelijk door de omvang van de ingreep, die relatief klein is vergeleken met de rivier. Dit is bepaald door het uitvoeren van een BPRW-toets en door te kijken naar doelstellingen en maatregelen voor de Zandmaas. De ecologische waarden en de waterkwaliteit van het Rijkswater de Zandmaas komen niet in het geding. Verder vervolgstappen worden niet noodzakelijk geacht.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2023a). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2023b). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

Haarsma, A-J. 2012. De meervleermuis en Natura 2000 in Nederland. Heemstede 8 augustus 2012.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (2023). Factsheet KRW – Behorende bij Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027. Tussentijdse versie. Opgehaald van: https://waterkwaliteitsportaal.overheidsbestanden.nl/factsheets/Factsheets%202023/Oppervlaktewater/factsheet_OW_80_Ministerie_van_Infrastructuur_en_Waterstaat_Rijkswaterstaat_2023-09-20.pdf

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (2023). Handreiking toetsing waterkwaliteit. Opgehaald van: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/handboek-water/thema-s/waterkwaliteit/toetsingskader-vergunning-verlening-waterkwaliteit/>

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op **5 juni 2024** van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Limburg, periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd op **5 juni 2024** van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op **5 juni 2024** van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op **5 juni 2024** van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op **5 juni 2024** van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op **5 juni 2024** van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

De Vlinderstichting (2023). Onderzoeksprotocol vlinders en libellen. Opgehaald van <https://assets.vlinderstichting.nl/docs/d6244e52-8087-4ca0-9d87-a52e208a1751.pdf>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op **5 juni 2024** van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdierverseniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op **5 juni 2024** van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten>

Provinciale bronnen

www.limburg.nl (NNN en beschermde gebieden in Limburg)

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000-gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
 - f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,
 - 2°. een waterstaatswerk,
 - 3°. een luchthaven,

- 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
- 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING §

7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
 - a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
 - b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen

maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD §

11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

